

YTTRANDE

Datum
2023-10-23

Dnr (anges vid skriftväxling)
341-4242-2023

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

YTTRANDE – Betänkande Staten och betalningarna SOU 2023:16 (Fi 2023/01259)

SAMMANFATTNING

Länstyrelsen i Jämtlands län ställer sig positiv till förslagen i utredningen som helhet. Dock har Länstyrelsen en synpunkt som bör beaktas i det fortsatta arbetet. Synpunkten är kopplat till:

- Målet om att *"Alla i Sverige ska ha möjlighet att göra betalningar till rimliga kostnader."*
 - **Förslag**
Det föreslagna målet för betalförmedlingen bör följas av uppföljning av målet för att belysa den regionala aspekten. Detta i syfte kunna vidta åtgärder för att främja utveckling av betalningsförmedlingspunkter i landet som tar hänsyn till hela Sverige.

YTTRANDE

Kapitel 5 Allas möjligheter att betala och tillgången till betaltjänster

Kapitel 5.7.2 Målet om tillgång till grundläggande betaltjänster bör ändras

Precis som utredningen säger har begreppet *grundläggande betaltjänster* i vardaglig mening förändrats och utgörs inte längre av kontanter på samma sätt som när riksdagen beslutade det innevarande målet för betaltjänster. Kontanternas roll är dock fortsatt viktig ur flertalet aspekter och så är även betalningsförmedling över disk med kontanter. Detta föranleder att Länstyrelsen vill belysa vikten av uppföljning av målet för att belysa den regionala aspekten. Detta i syfte kunna vidta åtgärder för att främja utveckling av betalningsförmedlingspunkter i landet som tar hänsyn till hela Sverige och att - *Alla i Sverige ska ha möjlighet att göra betalningar till rimliga kostnader.*

Idag genomför Post- och telestyrelsen (PTS) tillsyn enligt 9 kap. i betaltjänstlagen¹. Tillsynen är till för att se om att det finns tillgång till kontanttjänster i betryggande utsträckning i hela landet. Tillsynen sker sett till bland annat de avståndsgränser som anges i betaltjänstförordningen². Vår bedömning är att ”... i hela landet” inte beaktas som lagen är avsedd.

Om den önskvärda uppföljningen genomförs utan att beakta den regionala aspekten kan det komma att få en oönskad snedfördelning om metoden för uppföljningen av det föreslagna målet genomförs på samma eller liknande sätt för betalningsförmedlingen som tillsyn av *tillhandahållandet av kontanttjänster*.

Länsstyrelsen vill synliggöra dels rådande betalningsförmedlings-situation visuellt genom figur 5.2 gällande tillgänglighet till betalningsförmedling³ dels bifogat utdrag från bevakningsrapporteringen 2023 som även innefattar siffror för 2022 för hur situationen slår med dagens metod för tillsyn och utan att beakta den regionala aspekten.

- **Förslag**
Det föreslagna målet för betalningsförmedlingen bör följas av uppföljning av målet för att belysa den regionala aspekten. Detta i syfte kunna vidta åtgärder för att främja utveckling av betalningsförmedlingspunkter i landet som tar hänsyn till hela Sverige.

Beslutet har fattats av landshövding Marita Ljung med processledare Tommy Sjöling som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Susanna Löfgren och enhetschef Peter Andrén medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

Utdrag från Bevakningsrapport från Länsstyrelsen i Jämtlands län 2023

¹ Lag (2010:751) om betaltjänster. Kap 9. Skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontanttjänster

² Förordning (2010:1008) om betaltjänster

³ SOU 2023:16, sid 211, Figur 5.2 Tillgänglighet till betalningsförmedling 1 september 2022. Bankkassa med kontanter och över disk hos ombud.

Utdrag ur Bevakningsrapport från Länsstyrelsen i Jämtlands län 2023. (Dnr 341-7367-2023.
Datum 2023-10-16)

[...]

”Länsstyrelsen har belyst situationen i tidigare bevakningsrapportering och vi gör det i år igen. Det vi ser som olyckligt är att Post- och telestyrelsens tillsynsuppdrag inte tar någon regional hänsyn. Det som kan nämnas är att 37 av 44 kommuner (84 procent) i de fyra nordligaste länen överstiger regelverkets 0,3 procent⁴. Det vill säga att mer än 0,3 procent av befolkningen har längre vägvstånd än 25 kilometer mellan folkbokföringsadressen och den närmaste kontantuttagspunkten i dessa kommuner. Av de 26 338 (ifjol 28 757) personerna i landet som har längre än 25 kilometer till den närmsta kontantuttagsautomaten befinner sig 20 820 (ifjol 19 856) i något av de fyra nordligaste länen.⁵ Om den närmaste kontantuttagspunkten utgörs av en ICA-butiks dags-/växelkassa kan det med ovan angiven information i realiteten innebära att dessa siffror är högre. Inte bara i de fyra nordligaste länen utan för hela Sverige.”

[...]

⁴ 13 § Förordning (2010:1008) om betaltjänster

⁵ Pupos 2023-10-06; Jämtlands län 2860; Västernorrlands län 1532; Västerbottens län 8907; Norrbottens län 7521